

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorum Regvlarivm Infirmis Ministrantivm

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. XXI. Camillus Neapolim ad fundandam inibi Congregationem proficiscitur: & quod ibidem in principio fecerit operæpretium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

famulatu. Cui cum Ludouicus in vrbe Roma semel occurrisset, interrogauit: *Qui habes? rectene apud te sunt omnia?* Respondit ille, nonnihil se tristem esse, quod herum non inueniret. tum illi Ludouicus: *An per te licet, vt tibi herum inueniam?* dixit licere. Mox ergo Ludouicus iniecta manu, *Eamus,* inquit, *ego tibi inueniam,* & recta domum nostram ad Camillum deducit, precaturque per Dei amorem, vt velit hunc socium suum in Congregationem admittere. Deinde ad Iacobum conuersus, *Ecce,* inquit, *frater, ego tibi Iesum Christum pro Hero & Domino inueni: tunc illo es contentus?* Ille contentum se dixit: admissus est: & ambo exitum, quem iam dixi, habuerunt, veri ac germani sodales, tam in morte quam in vita, atque etiamnum (prout pie licet credere & sperare) in sancta gloria.

CAPVT XXI.

Camillus Neapolim ad fundandam inibi Congregationem proficiscitur: & quod ibidem in principio fecerit operapretium.

DOCTOR Mira Hispanus (qui postea fuit Episcopus Stabienfis) Romę cum esset,
F 5 prope

propè quotidie ad nostrum S. Magdalene templum accedebat facturus Sacrum ; & quòd erga pauperes animum gereret pietatis ac misericordiæ plenum , arctam cum Camillo amicitiam contraxerat. Is deinde profectus Neapolim , sermonem cum P. Alexandro Burla de hac noua Congregatione miscuit, suafitque, vt illam in ea ciuitate fundaret, asseuerando perutilem eam fore, cunctisque pauperibus infirmis, & animam agentibus maximum allaturam in tam periculoso articulo subsidium: quibus permotus Alexander (quippe vir erat eximia charitate, atque ad omnia pietatis opera mirè propensus) tam ardentem eam rem cum Camillo pertractauit, missis etiam Romam ad ipsum pro viatico quinquaginta aureis ; vt de fundatione inter ipsos conclusum sit. Illuc igitur Camillus cum duodecim sociis (inter quos fuit P. Blasius Oppertis, noui domicilij Superior designatus) iter suscepit. Neapolim autem appulerunt vigesimâ octauâ Octobris, anno millesimo quingentesimo octogesimo octauo, die sanctorum Simonis & Iudæ Apostolorum, habitaueruntque in domo conductitia, quam idem Alexander pecunia suâ illis procurauit, & omni necessaria suppellectile instruxit. Operæpretium autem, quod in illis primordiis ibi fecit Congregatio,

rio, illi soli narrare possunt, qui magnas miserias, in quibus tum iacebat eius ciuitatis Nosocomium Incurabilem, oculis suis conspexerunt. Quod ipsum statim atque à Camillo & Fratribus nostris frequentari cœpir, mox etiam, Dei opitulante gratia, non modò ab honoratioribus ciuibus eiusdem ciuitatis similiter adiri cœptum est, verùm etiam certatim & sancta cum æmulatione, ab omnibus ferme nobilibus, & dominis tutelaribus eius regni, in diuersas sodalitates diuisis (res sanè magna laude digna, & quam tota nobilitas Christiana imitari debeat) non dedignantibus illis dominis, ad S. Ludouici Regis Franciæ exemplum, pauperibus infirmis inferuire, cibũ porrigere, aquam in manus fundere, lectos sternere, linguas purgare, plagas obligare, ac denique, ad extremum Tobiaz officium sese demittendo, mortuos sepelire. Quin ego ipse non absque magna confusione mea sæpius obseruauì, eorum complures edulia præbere quibusdam infirmis adedò putentibus, & tanta plagarum sanie scatentibus, vt totum me stupor inuaderet, quoniam pacto fieri posset, vt homines tam molli-ter educati, tam delicatè enutriti, habere stomachum tam firmum possent, vt non dicam tangere, sed vel præstò adesse, aut tantisper apud eos manere possent. Atque, vt
 summa-

summatim complectar, ea in publicis valetu-
 dinariis opera & tam heroica facta incredi-
 bili pietate coniuncta patrant, vt nemo sibi
 temperare possit, quin illa in despectū mun-
 danæ superbix laudet atque extollat. Vt ve-
 rò ad feminas quoque & matronas nobiles
 transeamus, multæ ex Illustrissimis familiis
 sese ad feminarum seruitia materno affe-
 ctu in iisdem valetudinariis applicant, immò
 verò vulnera & vlcera & plagas quanticum-
 que fœtoris & stomachi sic attrahunt, sic
 omne genus charitatis atque extremæ de-
 missionis exercent, vt si tot illustres feminae
 ab ipsis infirmis in mancipia emptæ essent,
 non plus reuerà exigi ab iis debiti seruitij pos-
 set. Tot tibi cōspicere Fabiolas & Eustochias
 sancto Hieronymo celebratas viderere: vnā
 ab ingenti erga Nosocomij pauperes charita-
 te, alterā aduersus charam matrem Paullam
 morientem & in lecto anhelantem admira-
 bili pietate. Nam nobiles istæ Neapolitanæ,
 quadam istarum Romanarum matronarum
 sanctitate præstantium imitatione, non ab-
 horrentes putorem, non declinantes plaga-
 rum tabem, vermiumque fœditatem, proxima-
 mē infirmas accedunt, solatium adhibent,
 esculenta & poculenta in os inferunt, mem-
 bra calefaciunt, ventum flabello concient,
 lectos reparant, capillos religant, blanditiis
 demul-

demulcent; vnoque verbo, nullum genus charitatis, quamlibet difficile, quamuis fastidio & nausea plenum (tantus est animorum feruor) intentatum prætermittunt. Non memoro supellectilem in eodem Nosocomio vel auctam, vel meliorem factam, seu cortinas spectes, seu lintea, seu culcitræ, seu indusia, seu stragula, seu quæcumque alia lineæ infirmis necessaria; quibus iidem Nobiles in perpetuum conseruandis & reparandis census annuos attribuerunt. Id verò minimè silentio prætermittendum est, quòd à propriis ciuium ac nobilium domibus, qui vices suas in dies diuiserunt, cibi infirmis subministrantur, quantâ maximâ diligentiam præparati. Istius porrò tam feruentis charitatis incendium (quod ego perstrinxi potius, quàm plenè perfectèque commemoravi) à Deo primùm, deinde à Congregatione nostra dici potest habere principium: non quòd nostri dictarum Societatum auctores fuerint (quamuis hic sanè antiquus Camilli spiritus & intentio extiterit) sed quòd ad eas faciendas stimulo fuerint, bonis exemplis incitando, & viam præeundo, ad Nosocomia quotidie, manè & vesperi visitanda. Id autem totum diuinæ Maiestati acceptum referendum est, cui complacuit, seruum suum Camillum eligere ad offerenda tantis pauperum & infirmo-

LIII
174

94 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
firmorum necessitatibus tam expedita re-
media. Iam ad tempus extremi certaminis
atque mortis quod attinet, hîc quoque no-
stra Congregatio ita ciuitatem illam exsuscitauit,
vt bono eius exemplo & sancta qua-
dam æmulatione commoti, non modò alio-
rum Religiosorum permulti, sed ipsi etiam
Pastores apud suos subditos moribundos no-
ctes totas excubarent: vt videatur ea tempe-
state nostra Congregatio omnibus aliis ad
eiusmodi officia charitatis quoddam velut
excitatorium extitisse. Quòd si de prompti-
tudine hominibus pestiferis atq; aliis conta-
gioso quolibet morbo laborantibus inter-
uendi, quam ad hoc vsque tempus nostra
Congregatio tenuit, sermo faciendus est
vnicum dumtaxat factum, tamquam ex-
mimum, in præsentî commemorabo: quod &
nostros maiorem in modum (vbi se similis
obtulerit occasio) ad idem repræsentandum
queat accendere. Appulerant Neapolim et
Hispania triremes multæ Hispanis pedibus
onustæ, sed contagioso morbo sic infectis,
vt metuens cladem aliquam ciuitas noluerit
eos admittere, sed mandauerit quadragin-
ta dierum moram Puteolis in Baiano portu
facere. & quia plurimi eorum, omnis expectes
auxilij tam corporis quàm animæ, passim
extinguebantur, Prorex nostros est de

prece

precatus, vt tantis dignarentur mortalium indignè pereuntium miseris succurrere. Quo sine tergiuersatione concesso, statim quinque illuc amandati sunt: qui oppidum ingressi, ad Nosocomium Annuntiatae appellatum se contulerunt. Ibi præcipuus erat militum ægrotantium numerus: ad quos iuandos & curandos in hunc modum aggressi sunt. Postquam infirmi è triremibus ad Nosocomium deportati essent, nostrorum vnus cum magna amoris ac beneuolentiæ significatione eos recipiebat, capillos tondebat, vngues refecabat. Inculti enim & horridi & illuue ac sordibus pleni plerique omnes erant. Alius illos exuebat, & putentes pannos, qui foetorem morte peiorem exhalabant, detrahebat. Tertius nuda eorum corpora refocillans, à capite ad imos pedes in calidarum & odoriferarum aquarum balneo prolebat. Alius deinde iam munda, iam nitida corpora extergebat, ac postremus denique in lectum inferebat. Erant porrò iidem milites adeò debiles & fame confecti, vt ipsorum non pauci cibus in ore hærentibus morti succumberent. Nec illos vlla adiuuabat medicina, cum sic afflictis essent ex irinetis molestiis, vt loco medicinæ egerendæ, animam exhalarent. Nostri autem supra continuos diurnos labores, etiam noctu

in

96 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
in vigiliis stabant, non modò apud eos
ad mortem vergebant, sed etiam apud eos
qui iam mortui erant, ne lupi scilicet, aliaque
carniuora animalia in campis eos deuorarent.
Finitis autem huius Nosocomij laboribus, in
quietis vicem ad aliud se conferebant ad
sancti Iacobi Nosocomium, quod intra ve-
tus quoddam palatium, amphitheatro Ve-
spasiani imminens, struebatur. Dicebant au-
tem cor sibi intra pectus disrumpi, cum tam-
tam pauperum militum humi prostratorum
stragem oculis cernerent, qui promiscuè vi-
cum feminis in terram proiecti iacebant. Ad
extremum, cunctis ferè militibus morte oc-
cupatis, cœpit & in nostros grassari morbus
vnde Neapolim ducti valetudinis recuperan-
dæ gratiâ, non ita potuere salui euadere,
quin mors duos vindicaret, sed eos melior
vita dignos. Ij fuerunt Ioannes Baptista Bo-
trico Neapolitanus, & Seraphinus Lucanus,
qui duo Fratres primitiæ fuerunt, quas nostra
Congregatio diuinæ Maiestati obtulit et
iis omnibus, qui in posterum per hoc nouum
mortis genus, vitam suam pro Fratrum Chri-
stianorum salute sunt immolaturi. Erant am-
bo tantæ charitatis, vt Ioannes Baptista iam
morti vicinus, & vi pestiferæ febris, quæ ca-
put inuaserat, à sensibus alienatus, nihil
aliud nisi de infirmis verba funderet, & lin-

gua partim Hispanica, partim Italica, dictos milites ad animæ curam sollicitaret. Qua in phrenesi vitam hanc reliquit, & meliorem inuenit. Seraphinus quoque super iisdem rebus alienata mente sermones iaciens, tantum dicebat: *Adiuua, adiuua hunc pauperem, ne decidat.* Denique bona exempla, quæ in illo Congregationis initio data sunt à nostris Neapoli, complures permouerunt, vt de illa suis sumptibus adiuuanda ac promouenda cogitarent. Hinc perillustris Domina Roberta Carafa Dux Mataluni, & Domina Constantia à Carettis, & Domina Iulia à Castellis, largitæ sunt Congregationi nostræ ad quindecim millia aureorum pro prima coëmptione illius domicilij, in quo iam nostri degunt, Sanctæ Mariæ Portæ cæli. Sed præ omnibus Domina Iulia à Castellis, femina excellenti pietate & charitate, eo semper studio ac fauore Congregationem nostram profecuta est, vt ob continua grandium summarum subsidia, meritò dici possit & haberi vera mater & fundatrix huius domicilij, quod in dicta ciuitate Neapoli possidemus.